

αστικός

τομέας

Σεπτέμβριος 2008 - ειδική έκδοση 5

αόρατοι
ή νόμιμοι;

δύο κείμενα για τους μετανάστες - Η μεταναστευτική εργασία ως νέα γενέση της καπιταλιστικής εργασίας - Κανένας δεν είναι νόμιμος

Το Νοέμβριο του 2006 το περιοδικό *Wildcat* πραγματοποίησε μαζί με τον *Devi* από την Πάδοβα δύο εκδηλώσεις για τη μετανάστευση. Στη συζήτηση υπήρξαν αρκετά επικοινωνιακά προβλήματα που οφείλονταν κυρίως στη διαφορετική χρήση κάποιων όρων.

Γι' αυτό το λόγο το περιοδικό αποφάσισε να δημοσιεύσει το συμπαγές κείμενο του *Devi* στο τεύχος 78 (χειμώνας 2006/2007) με τίτλο *Migrantische Arbeit als neue Verallgemeinerung der kapitalistischen Arbeit*. Ξεκινώντας από τις αλλαγές στην ταξική σύνθεση της περιοχής του Βένετο, ο συντάκτης προσπαθεί να καταλήξει σε ένα νέο συλλογικό τρόπο θεώρησης των εργατών. Το *Wildcat* δεν ήταν σίγουρο για το πως έπρεπε να μεταφράσει τον ιταλικό όρο "*lavoro migrante*". Στο γερμανικό κείμενο μεταφράζεται ως "μεταναστευτική εργασία", που όμως δεν σημαίνει "μετακινούμενη εργασία", αφού ρητά μ' αυτόν τον όρο δεν εννοείται μόνο η εργασία που γίνεται από μετανάστες, αλλά το μέλλον της καπιταλιστικής εργασίας. Η "μεταναστευτική εργασία" είναι ο πολιτικός αντι-όρος στην "άυλη εργασία" και στο "πρεκαριάτο".

Η μεταναστευτική εργασία ως νέα γενίκευση της καπιταλιστικής εργασίας

Το οικονομικό μοντέλο της βορειοανατολικής Ιταλίας (βλέπε Benetton), το οποίο βασίζεται σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις και βιομηχανικές περιοχές, ήταν μια απάντηση του κεφαλαίου στους εργατικούς αγώνες. Σκόρπισε τους εργάτες στον αγροτικό χώρο και αντικατέστησε τις βιομηχανικές εργασιακές σχέσεις με σχεδόν οικογενειακές.

Διαφορετικά απ' ότι συχνά υποστηρίζεται, οι βιομηχανικές περιοχές του Βένετο δεν είναι μορφές διαδεδομένης και αυθόρμητης επιχειρηματικής διανοήσης, αλλά αντίθετα πολύ ιεραρχικές μορφές συνεργασίας διότι οι *just in time* αλυσίδες παραγωγής δε μπορούν να λειτουργήσουν διαφορετικά. Ο χαιρετισμός του μεταφορντισμού και της ατομικής επιτυχίας τα τελευταία χρόνια έχουν κυρίως κρύψει, ότι ένα όλο και μεγαλύτερο μέρος του καθημερινού χρόνου βρίσκεται υπό ξένη διοίκηση. Εν τω μεταξύ οι κανόνες του εργοστασίου ισχύουν επίσης στην κοινωνία και στην ιδιωτική ζωή, ιδίως για κόσμο που ασκεί μια ανεξάρτητη επαγγελματική δραστηριότητα. Οι προθεσμίες "που υπαγορεύονται από την αγορά" περιορίζουν την ελευθερία διάθεσης για ελεύθερο χρόνο και προσωπικές σχέσεις. Μια κοινωνία σκεπασμένη από τη ρητορική της αυτοαπασχόλησης, μεγαλώνει προσανατολισμένη μόνο στο χρήμα. Αυτή η κοινωνία είναι δομημένη τόσο ιεραρχικά, ώστε οι ακαμψίες του κύκλου των οικονομικών φαινομένων μπορούν να φορτώνονται στους λιγότερο ειδικευμένους εργάτες ή εργάτριες που μιλάνε με ξένη προφορά.

Αφού το σύστημα παραγωγής είναι δομημένο μέσω προμηθευτών και παραγωγικών δικτύων, η απόλυτη και σχετική παραγωγή υπεραξίας μπορούν να συνδυαστούν εντός των ιδίων αλυσίδων εκμετάλλευσης.

Στις μεγάλες επιχειρήσεις η εξάπλωση της συμβολαϊκής εργασίας και η διεθνής σύνθεση

του προσωπικού συνεισφέρουν στη διάσπαση της εργατικής συλλογικότητας. Οι διαφορές στις εργασιακές συμβάσεις και στη γλώσσα μέσα στις επιχειρήσεις οδηγούν στο σχηματισμό ομάδων που προσανατολίζονται στην καταγωγή των εργατών και συχνά αναπαράγονται εκτός των επιχειρήσεων.

Σε μικρότερες επιχειρήσεις τα αφεντικά ποντάρουν μάλλον σε νέες μορφές κοινότητας με ανεπίσημες και ελαστικές σχέσεις. Ωστόσο η προσωπική διαμόρφωση των όρων εργασίας μετατοπίζει το βλέμμα από το γεγονός ότι πρόκειται για συνθήκες υποταγής. Έτσι μπορεί να επιβάλλεται μια εσωτερική διοίκηση που δρα μάλλον συνεργατικά και στην οποία οι εργασιακές σχέσεις εμφανίζονται σαν σχέσεις μεταξύ γνωστών.

Σήμερα το να είσαι εργάτης επιβεβαιώνει την προσωπική ανικανότητα

Σήμερα η συγκεκριμένη εργασία είναι αόρατη. Δεν εμφανίζεται στη δημόσια συζήτηση, αλλά είναι ιδιωτική με το να γίνεται υπόθεση που αφορά το κάθε άτομο χωριστά. Η μη ορατότητα της προλεταριακής εργασίας και των συνθηκών διαβίωσης παραπέμπει στην αυξανόμενη απονομιμοποίησή τους. Σήμερα το να είσαι εργάτης είναι η επιβεβαίωση της προσωπικής ανικανότητας. Διαδεδομένη είναι μια ιδεολογία προσωπικής ανόδου και ατομικής απελευθέρωσης. Αυτό εκφράζεται με δύο απόψεις: η πρώτη εξυμνεί τους αυτοαπασχολούμενους (εργάτες) - ή τη λεγόμενη "*δημιουργική τάξη*". Η δεύτερη απαιτεί ένα εγγυημένο εισόδημα, με το επιχείρημα ότι οι εργασιακές συνθήκες στα εργοστάσια δεν είναι μεταβλητές (εκτός από ακραίες περιπτώσεις, οι οποίες όμως τίθενται σε συζήτηση από την άποψη των "ανθρωπίνων δικαιωμάτων").

Η ανταγωνιστική υποκειμενικότητα που προέκυψε τις δεκαετίες του '60 και του '70, και η οποία είχε επεκτείνει τον πολιτικό χώρο και σε τομείς εκτός των εργοστασίων, φαίνεται να έχει εξαφανιστεί. Η πολιτική επικοινωνία ανάμεσα στις διάφορες εργατικές φιγούρες υπέφερε στο τέλος του 20ου αιώνα κάτω από τις αναδιαρθρώσεις στη βιομηχανία, στην ανεργία και στην εργασία μειωμένου ωραρίου και από την προπαγάνδα για τη μεταφορά των εργοστασίων. Γι' αυτό σε πρώτο πλάνο τέθηκε η φιγούρα του ατομικού παραγωγού.

Τις περισσότερες φορές η συνάντηση διαφορετικών εθνικοτήτων είναι ένα πρόβλημα μάλλον για τους μετανάστες εργάτες παρά για τους επιχειρηματίες, οι οποίοι φροντίζουν ήδη να μην απασχολούν τόσους πολλούς ξένους της ίδιας εθνικότητας. Η αυξανόμενη κινητικότητα - είτε οικιοθελώς σε ατομικό επίπεδο είτε υπό πίεση - διασπά τη συλλογικότητα των εργατών, έτσι ώστε οι αντιδράσεις να γίνονται μινιμαλιστικές και ατομικές. Ποτέ άλλοτε δεν κατάφεραν τα αφεντικά να ανοίξουν τόσο καλά την ιεραρχική τάξη και την οργάνωση της εργασίας.

Σήμερα λοιπόν η αντίσταση των εργατών δε φαίνεται συλλογική, αλλά εμφανίζεται στην άρνηση της εργοστασιακής εργασίας και στην αυξημένη διακύμανση της απασχόλησης. Όποιος μπορεί, ξεφεύγει από τον στενό χαρακτηρισμό της "βαριάς εργασίας". Το εργοστάσιο έχει αλλάξει. Ιδίως στις μεγάλες επιχειρήσεις έχουν μειωθεί η χειρωνακτική εργασία και μαζί της η φιγούρα του εργάτη. Η προλεταριακή εργασία συγκεντρώνεται όλο και περισσότερο σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, όπου η αποειδίκευση και η υπειδίκευση πάνε χέρι-χέρι. Αλλά κυρίως στον τριτογενή τομέα, στις παροχές υπηρεσιών που σχετίζονται με πρόσωπα, αναπτύσσεται μια νέα εργατική φιγούρα, η "δουλοπρεπής εργασία" ("*lavoro servile*"), όπου τα ωράρια εργασίας καθιστούν τις κοινωνικές επαφές αδύνατες και οι εργασιακές συνθήκες δεν είναι διαπραγματεύσιμες.

Παρόλα αυτά τα τελευταία χρόνια κάποια τμήματα του εργατικού δυναμικού εξακολουθούν να εργάζονται επίμονα, με σκοπό να ξαναγίνουν πολιτικά ευρύτερα ορατά. Η κινητοποίηση των εργατών θέτει ένα μεγάλο ερωτηματικό πίσω από κάποιους όχι πεθαιμένους μύθους όπως η "αυξανόμενη αυτονομία στη διάθεση του προσωπικού χρόνου", η "απελευθέρωση του χρόνου από την εργασία" και η "ατομική επαγγελματική άνοδος".

Οι μετακινούμενοι εργάτες ως κεντρικό στοιχείο του μετασχηματισμού

Ο φόβος για την απώλεια της επιτευχθείσας ευημερίας (αδιάφορο πόσο σχετική είναι) μειώνει την ετοιμότητα για σύγκρουση και οδηγεί στην υποχώρηση των εργατών προς την ιδιωτική σφαίρα. Στις μεγάλες επιχειρήσεις όμως οι διαταγές των αφεντικών φτάνουν σε όρια κάθε

φορά που καταφεύγουν σε μορφές ακραίου εξουτελισμού. Έτσι στο εργοστάσιο οικιακών συσκευών της *DeLonghi* στο Τρεβίζο η απόπειρα να απαγορευθεί η χρήση τουαλέτας κατά τη διάρκεια της εργασίας, προκάλεσε άμεσα μια εξέγερση με αυθόρμητες απεργίες, στις οποίες συμμετείχαν επίσης μετανάστες από τον ιταλικό νότο και το εξωτερικό.

Οι μετανάστες σχηματίζουν ένα κεντρικό στοιχείο στις οικονομικές και κοινωνικές αλλαγές, και γι' αυτό το λόγο η θηλιά των μεταναστευτικών νόμων χαλαρώνει και σφίγγει - ανάλογα με την κατάσταση της οικονομίας, των κοινωνικών αγώνων και τη δυνάμωση/αποδυνάμωση των ξενοφοβικών κινημάτων. Οι εθνικές προδιαγραφές αποσκοπούν στο να ευνοήσουν μερικές κατηγορίες μεταναστών με συγκεκριμένα προσόντα ή εθνικότητες. Εκτός αυτού οι χώρες υποδοχής μεταναστών έχουν στο εξωτερικό κανονικά γραφεία εξεύρεσης προσωπικού για την πρόσληψη αλλοδαπού εργατικού δυναμικού.

Στην Ιταλία η μεταναστευτική πολιτική που ξεπερνάει τα σύνορα, δεν προσανατολίζεται στη Βόρεια Αφρική αλλά κυρίως στην Ανατολική Ευρώπη. Σ' αυτόν τον περιορισμό του χώρου δράσης φαίνεται να αναγγέλεται μια μεγαλύτερη "προληπτική" διαλογή των μεταναστών που κινούνται άμεσα προς την Ευρώπη, πέρα από την τρέχουσα ταξινόμηση εκείνων που βρίσκονται ήδη στην Ιταλία. Με το νόμο των Μπόσι-Φίνι του 2002 το κράτος επιχειρεί πολύ περισσότερο απ' ό τι παλιότερα μια πολιτική ρύθμιση της αγοράς εργασίας. Επιβάλλεται στους μετανάστες ως εργαζόμενους μέσω της εγκατάστασης δύο διαφορετικών εργασιακών καθεστώτων. Οι μετανάστες βρίσκονται έτσι σε μίαν άλλη, κατώτερη αγορά εργασίας, και η κατάταξή τους σ' αυτή την αγορά είναι η προϋπόθεση για την παρουσία τους στη χώρα.

Οι διαφορετικές συνθήκες των συμβάσεων εργασίας, δηλαδή οι μορφές αγοράς και πώλησης της εργασιακής δύναμης, σημαίνουν ένα άορατο απαρτχάιντ για δύο εκατομμύρια μετανάστες. Η διοικητική κατάταξη έχει βασική σημασία για την ύπαρξη του μετανάστη, τις δυνατότητες εργασίας και την ελευθερία κίνησής του. Για να νομιμοποιήσει την παραμονή του, ο μετανάστης πρέπει να βρει έναν επιχειρηματία και μάλιστα μερικές φορές να τον πληρώσει. Μια αξιοπρεπή και ξένοιαστη ζωή είναι λοιπόν εφικτή μόνο εάν υποταχθεί στην ιεραρχία ενός εργοστασίου ή μιας οικογένειας.

Η μεταναστευτική εργασία ως πολιτική κατηγορία

Για μεταναστευτική εργασία μιλάμε από τα τέλη της δεκαετίας του '90. Ο πόλεμος του ΝΑΤΟ κατά της Σερβίας και προηγουμένως ο διαμελισμός της Γιουγκοσλαβίας απελευθέρωσαν μια τεράστια ποσότητα εργατικού δυναμικού, το οποίο ξεχύθηκε στις δυτικοευρωπαϊκές χώρες. Ένα χαρακτηριστικό των τωρινών κινήσεων της μετανάστευσης είναι ότι δεν κατευθύνονται σε ακμάζουσες εθνικές οικονομίες με έλλειψη εργατικών χεριών, αλλά σε στάσιμες κοινωνίες.

Το ζήτημα της μετανάστευσης βρίσκεται σε αντίθεση με την ιδέα των πολιτικών δικαιωμάτων, δηλ. με τη λογική του δικαιώματος ενός μετανάστη να έχει μια κρατική βάση. Η ενσωμάτωση ισχύει για διαχωρισμένες κοινότητες σύμφωνα με τη λογική του εθνοτικού καταμερισμού της εργασίας. Στην πραγματικότητα όμως φαίνεται σαν να προκύπτουν στους χώρους εργασίας εργατικές κολλεκτίβες, οι οποίες είναι σε θέση να καθορίζουν οι ίδιες τον εργασιακό ρυθμό τους, ανεξάρτητα και ενάντια στην εθνοτική/εθνική διάσπαση.

Το κεφάλαιο θα ήθελε τη μετανάστευση *just in time* (εδώ και τώρα). Έπειτα δε νοιάζεται ούτε για το έμμεσο κόστος της αναπαραγωγής της εργατικής δύναμης ούτε για την ενσωμάτωσή της. Η σύμβαση εργασίας είναι η ουσιαστική συνθήκη για τη μόνιμη παραμονή στην Ιταλία, έτσι ώστε ο μετανάστης να είναι δεμένος σε μια συγκεκριμένη εργασία. Ο μετανάστης προσδιορίζεται μέσα από την ξεκάθαρη ανάλωση της εργατικής δύναμης, απ' αυτόν απαιτούν αυτή τη λειτουργία. Ο παραπάνω ρόλος, στον οποίο τον σπρώχνουν, γίνεται το μοναδικό φερόμενο στοιχείο της ζωής του. Ιδίως για τους μετανάστες η αγορά εργασίας δεν αποτελεί αγορά, αφού δεν διαπραγματεύεται. Είναι μια πολιτική σχέση εξουσίας.

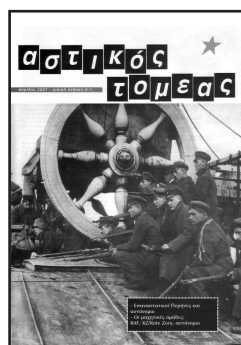
Η μεταναστευτική εργασία είναι μια πολιτική κατηγορία: δε χαρακτηρίζει την εργασία "των μεταναστών", αλλά περιγράφει μια αντικειμενική

συνθήκη και δείχνει προς τα που εξελίσσεται συνολικά σήμερα η εργασία. Οι μετανάστες δεν είναι το πολιτικό υποκείμενο που θα ανατρέψει την κοινωνική και εργασιακή τάξη. Η φιγούρα του μετανάστη εργάτη μάς δείχνει μάλλον μια εξέλιξη, δηλ. την αμφισβήτηση των μορφών διοίκησης και εργασιακού καταναγκασμού. Οι μετανάστες δε στερούνται μόνο των δικαιωμάτων τους αλλά απαιτούν ελευθερία. Από την άλλη εξασφαλίζουν μια πολιτική επικοινωνία μεταξύ διαφορετικών τομέων. Το ζήτημα δεν είναι να κλειδωθούν σε εθνικά προγράμματα ή εθνοτικές κοινότητες. Τα αιτήματα των μεταναστών εργατών γίνονται πιο θορυβώδη, ενώ ταυτόχρονα η διαδικασία διεθνοποίησης της παραγωγής και των συστημάτων απασχόλησης προχωράει. Η μεταναστευτική εργασία είναι η συνθήκη, που προεξοφλεί τις γενικές συνθήκες κάτω από τις οποίες σήμερα αποδίδεται η εργασία συνολικά. Σήμερα το σύνολο της εργασίας εξελίσσεται σε μεταναστευτική εργασία.

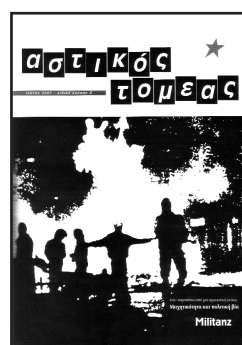
Με τον όρο "μεταναστευτική εργασία" αναφέρονται οι σημερινές μορφές εκμετάλλευσης, οι συνθήκες των οποίων μοιάζουν όλο και περισσότερο μ' αυτές των μεταναστών. Ο όρος "μεταναστευτική εργασία" σημαίνει την επαναοικειοποίηση μιας συλλογικής θεώρησης, μιας ταξικής θεώρησης, η οποία ξεκινάει από την εμπειρία και ενάντια στις συνεχείς προσπάθειες να την σπρώξουν πάλι πίσω στη σκιά.

Βλέπε επίσης:

- Das Ende eines Modells? Italiens Nordosten in der Krise**, στο Wildcat 74, καλοκαίρι 2005.
- Migrantenstreiks in Italien. Vom Gipfelsturm zum Streik**, στο Wildcat Zirkular 64, Ιουλίου 2002.
- Kerne kontrollierter Selbständigkeit. Die Textil- und Bekleidungsindustrie im Veneto**, στο Wildcat Zirkular 36/37, Απρίλης 1997.

ειδική έκδοση 3, 4/2007

ειδική έκδοση 4, 6/2007

τεύχος 20, 11/2007

Κανένας δεν είναι νόμιμος

Το επόμενο άρθρο δημοσιεύθηκε αρχικά στην αγγλική ιστοσελίδα www.metamute.org με τίτλο *No One Is Legal* και έχει περισσότερες αναφορές στη Βρετανία. Εδώ μεταφράζουμε από το συντομευμένο γερμανικό κείμενο που προέκυψε μετά από εντατική συζήτηση του περιοδικού *Wildcat* με τον συντάκτη του αρχικού άρθρου.

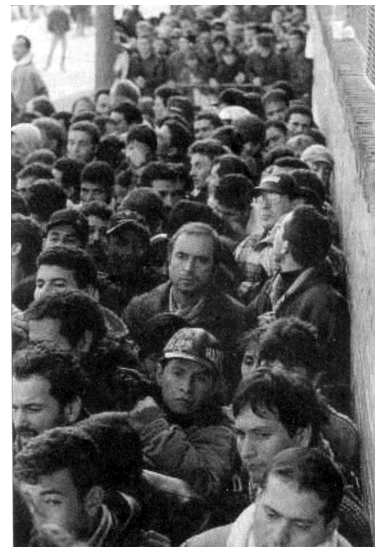
Το κείμενο, ξεκινώντας από τις αλλαγές στη βρετανική μεταναστευτική πολιτική στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού καθεστώτος μετανάστευσης, ασκεί κριτική σε εκείνα τα αριστερά σχέδια τα οποία στις “καμπάνιες τους για δικαιώματα” ή στις συνδικαλιστικές προσπάθειες οργάνωσης “της παρανομίας”, δεν παρεμβάλλουν πλέον τις πραγματικότητες των “παράνομων” μεταναστών. Αυτό που δεν λαμβάνεται υπόψη είναι ότι οι μετανάστες είναι ήδη “οργανωμένοι”, πρέπει να είναι οργανωμένοι, για να μπορέσουν γενικά να φτάσουν στην Ευρώπη και να επιβιώσουν. Διότι αυτή η οργάνωση λειτουργεί εκτός του θεσμικά μεσολαβημένου πλαισίου, το οποίο η Αριστερά των ΜΚΟ συνήθως αντιλαμβάνεται ως “πολιτικό”. Απ’ αυτή την ελλειπή αντίληψη συνεπάγονται όχι μόνο λανθασμένες περιγραφές, αλλά και μια εσφαλμένη πολιτική (αντιπροσώπων), που στη χειρότερη περίπτωση μπορεί μάλιστα να γίνει επικίνδυνη για τους μετανάστες, όταν τους αφαιρεί αυτό που αποτελεί τη δύναμή τους: δηλαδή το να μπορούν να είναι θεσμικά αόρατοι.

Αυτό που μας φαίνεται άκρως γνωστό δεν είναι μόνο η επιδείνωση του βρετανικού συνοριακού καθεστώτος, αλλά και συγκεκριμένες “αριστερές” μέθοδοι πολιτικής.

Από την αποικιοκρατία στο σύστημα πόντων

Στην πρώτη φάση της μετα-αποικιοκρατικής περιόδου (μέχρι το 1962) όλα τα μέλη της πρώην βρετανικής αυτοκρατορίας μπορούσαν να μπαίνουν στη χώρα ανεμπόδιστα. Έτσι η καραϊβική, βεγγαλέζικη, πακιστανική και δυτικοαφρικανική “κοινότητα” κατάφεραν να εγκατασταθούν στη Βρετανία. Από τη δεκαετία του '60 οι περιορισμοί επιδεινώνονταν συνεχώς. Η νόμιμη είσοδος στη

χώρα ήταν δυνατή μόνο για λόγους οικογενειακής σύνδεσης. Με το μεταναστευτικό νόμο της συντηρητικής κυβέρνησης του 1988 και τους επόμενους νόμους του εργατικού κόμματος από το 1997 οι δυνατότητες εισόδου σταδιακά καταργήθηκαν. Έτσι τελικά η αίτηση για άσυλο έγινε η μοναδική ελπίδα για έναν μη-ευρωπαϊό να εισέλθει στη χώρα. Οι μεταναστευτικοί νόμοι του 2002 και 2004 έκλεισαν αυτή τη διαδικασία - εγκαίρως για τη διεύρυνση της Ε.Ε.: με τη διεύρυνση σε 25 κράτη μέλη η Αγγλία, σε αντίθεση με τη Γερμανία, επέτρεπε εξ αρχής σε όλους τους πολίτες της ΕΕ να εργαστούν εντός της χώρας. (Οι περιορισμοί για τους βούλγαρους και του ρουμάνους ανεστάλησαν κατά τη διεύρυνση σε 27 κράτη). Παράλληλα οι περιορισμοί για τους μη-ευρωπαϊούς οξύνονταν συνεχώς - και μαζί μ’ αυτούς οι μισθοί διαστρωματώνονταν λιγότερο ή περισσότερο με βάση το χρώμα του δέρματος. Το σύστημα των πόντων¹ (point system) εισάγει τώρα “γερμανικά” στάνταρτς και ορίζει νομικά αυτό, που από το 2004 αποτελεί κοινή πρακτική: οι εργοδότες επιτρέπεται να προσφέρουν θέση εργασίας σε μη-ευρωπαϊούς, μόνο όταν δε μπορούν να την καλύψουν με ευρωπαϊούς. Αυτό που οι αντίπαλοι της μετανάστευσης θρηνούν ως “κατάρρευση των συνοριακών ελέγχων”, δηλ. η σχετική άνοδος της μετανάστευσης, βασίζεται στην πραγματικότητα σχεδόν πλήρως στη νόμιμη είσοδο ευρωπαίων. Ενώ ταυτόχρονα στήνεται το πιο αυστηρό συνοριακό καθεστώς κατά των μη-ευρωπαϊών μεταναστών που είχε ποτέ η Μεγάλη Βρετανία². Το τωρινό συνοριακό καθεστώς βολεύει τον κόσμο που εκφράζει τέτοιες έμμονες ιδέες, να φαντασιώνει πως έχει συμφέρον στη διατήρηση αυτού του καθεστώτος. Το σύστημα των πόντων δεν θα επιδεινώσει μόνο ακόμη παραπέρα τα κριτήρια, αλλά εκτός αυτού θα “εκδημοκρατίσει” τους συνοριακούς ελέγχους, υποχρεώνοντας νομικά τους “πολίτες” στο να καταδίδουν τους μετανάστες.

1. Το σύστημα πόντων τέθηκε σε ισχύ το 2008 και ορίζει πέντε επίπεδα μεταναστών:

- Βαθμός 1: Πολύ καλά ειδικευμένοι μετανάστες.
- Βαθμός 2: Ειδικευμένοι εργάτες με προσφορά εργασίας.
- Βαθμός 3: Χαμηλά ειδικευμένοι μετανάστες.
- Βαθμός 4: Σπουδαστές.
- Βαθμός 5: Νεαροί και εποχιακοί εργάτες.

Σύμφωνα με το υπουργείο εσωτερικών οι εργοδότες οφείλουν να προσφέρουν θέσεις εργασίας πρώτα σε βρετανούς και μέλη της διευρυμένης Ε.Ε., προτού προσλάβουν μετανάστες εκτός της Ε.Ε. Οι τελευταίοι αξιολογούνται με πόντους σύμφωνα με τη “χρησιμότητά τους για το Ηνωμένο Βασίλειο” και πρέπει να ταιριάζουν σε μια από τις πέντε παραπάνω κατηγορίες, που καθορίζουν ποια δικαιώματα έχουν κατά τη διάρκεια της παραμονής τους.

Οι περισσότεροι μη ευρωπαϊοί μετανάστες χρειάζονται

έναν χορηγό για να εισέλθουν στη χώρα - μια επιχείρηση ή ένα εκπαιδευτικό ίδρυμα. Ο χορηγός πρέπει να δηλώνει στο κράτος κάθε παρουσία στον τόπο εργασίας ή στο σχολείο. Οι εργάτες/μαθητές είναι εξαρτημένοι απόλυτα από τον χορηγό τους, το δικαίωμα παραμονής τους τελειώνει μόλις εγκαταλείψουν ή διωχθούν από τη δουλειά ή το εκπαιδευτικό ίδρυμα. Δεν έχουν το δικαίωμα να μεταφέρουν το “χορηγούμενο στάτους” σε μια άλλη θέση εργασίας ή εκπαίδευσης: ένας νέος σπόνσορας πρέπει να υποβάλλει νέα αίτηση.

Στην άλλη άκρη της κλίμακας τεχνικοί, γιατροί και εκπαιδευτές που άλλοτε ως “υψηλά ειδικευμένοι” επιτρέπονταν να ταξιδέψουν, απελευθύνονται και ανακαλείται αναδρομικά η βίζα τους, επειδή αξιολογήθηκαν εκνέου με τα νέα κριτήρια. Αυτά βασίζονται πολύ περισσότερο απ’ ότι πριν στην ηλικία και σε παλιότερα και τωρινά εισοδήματα των μεταναστών αντί στις “ικανότητες” τους ως τέτοιες.

Μη στεγανά σύνορα

Τα μη στεγανά σύνορα δεν είναι καθόλου μια φαντασίωση του κίτρινου τύπου: πολλοί σχολιαστές των *mainstream* μίντια που βρίσκονται στο περιθώριο της αριστεράς παπαγαλίζουν αυτή την άποψη. Η ανιδεότητα αυτών των “ειδικών” για την καθημερινή πραγματικότητα των αστυνομικών ελέγχων της μετανάστευσης μπορεί να εξηγηθεί μόνο με το γεγονός, ότι ποτέ δεν αναγκάστηκαν να διασχίσουν τα σύνορα της Μεγάλης Βρετανίας ή του χώρου που ορίζει η συνθήκη του Σένγκεν χωρίς να έχουν το προνόμιο της εθνικότητας ενός κράτους της Ε.Ε. Και ότι η πείρα που αποκτούν από τους προστατευμένους φιλικούς κύκλους τους δεν τους δίνει οποιαδήποτε ένδειξη.

Αυτή η αποσύνδεση από την πραγματικότητα δεν είναι ίσως τόσο απροσδόκητη. Πράγματι το εντυπωσιακό είναι ότι παρά την ύπαρξη για πρώτη φορά ενός απαγορευτικού και εκτελεστικού μηχανισμού (όπως και της συνεχούς αποδημίας μεταναστών που άλλοτε είχαν εισέλθει στη χώρα), αρκετοί μη-“ευρωπαίοι”³ περνάνε ακόμη τα σύνορα για να διατηρήσουν κάτι σαν *συλλογική παρουσία*. Ο λόγος γι’ αυτή τη δήθεν αντίφαση βρίσκεται στην αντοχή συλλογικών “άτυπων” δομών επιβίωσης, οι οποίες δεν καταγράφονται από τα υπολογιστικά μοντέλα και τις οποίες οι διαχειριστές της στατιστικά αξιολογήσιμης “επιχειρηματικής δραστηριότητας” προσπαθούν διαρκώς να εξοντώσουν. Ή με άλλα λόγια: είναι ο σωματικός, διανοητικός και κοινωνικός αγώνας των μεταναστών, είτε είναι “πολιτικός” είτε όχι. Για τους περισσότερους μη

ευρωπαίους μετανάστες θα ήταν ανέφικτο να είναι εδώ, ιδίως χωρίς να επιδείξουν σημάδια εκείνης της αξιολύπητης εξάρτησης, που επιφέρει η θέση ενός “ατόμου που ζητάει πολιτικό άσυλο”. Και παρόλα αυτά οι μετανάστες είναι εδώ! Ως αποτέλεσμα εντατικών και πολύμορφων αγώνων, ως ζωντανή διάψευση κάθε δημογραφικής πολιτικής, και καθόλου καθοδηγούμενοι και αβοήθητοι στη ζωή και στο θάνατο από κρατικές αποφάσεις ή από την υπεράσπιση ΜΚΟ και ακτιβιστών. Οι αγώνες τους μπορεί να είναι συλλογικοί, ή να οικοδομούν ατομικά και ανταγωνιστικά την αλληλεγγύη ή να την υπομονεύουν. Αλλά χωρίς τους “άτυπους” κοινωνικούς μηχανισμούς οι οποίοι δεν επιδιώκουν μόνο “δικαιώματα”, αλλά να κρύψουν ενεργά την ορατότητα των μεταναστών (για να μην αναφερθούμε στην εκπροσώπησή τους), πολλά θα ήταν ανέφικτα.

Το να αναγνωρίσουμε τη σπουδαιότητα αυτών των άδηλων ενεργειών δε σημαίνει ότι γενικά ζητωκραυγάζουμε. Ο βαθμός εκμετάλλευσης στην άτυπη και οργανωμένη με βάση την “κοινότητα” οικονομία είναι γνωστός όσο και η προσάρτηση της παραγωγμένης σ’ αυτήν απόλυτης υπεραξίας στον ίδιο “αξίόπιστο” καπιταλισμό, ο οποίος ταυτόχρονα χωρίς την *παραμικρή αντίφαση* απαιτεί επιθετικούς συνοριακούς ελέγχους. Πάντως σήμερα δε μπορούμε να αγνοήσουμε τις συγκρούσεις και τους αγώνες επιβίωσης που λαμβάνουν χώρα σ’ αυτό το επίπεδο. Καθώς και τη σημασία τους εντός της εθνικής οικονομίας, όπου τα συνδικάτα (τα οποία συνεργάζονται επίσημα με το υπεύθυνο για τους μεταναστευτικούς νόμους εργατικό κόμμα) στρατολογούν πρώην αντιπάλους της παγκοσμιοποίησης για ένα *οργανωτικό project* “γύρω από την παρανομία” των μεταναστών.

Άμεσες δράσεις...

Στις 4 Αυγούστου 2007 μια οργανωμένη ομάδα μεταναστών επέβαλλε συλλογική ελευθερία με μια παράνομη, άμεση ενέργεια, δραπετευόντας στο τέλος μιας μαζικής απεργίας πείνας από το στρατόπεδο απέλασης στο Oxfordshire. Το δίκτυο *Noborders* αντέδρασε με διαδηλώσεις αλληλεγγύης σε όλη τη χώρα μπροστά από τα κέντρα εισόδου (δηλ. κέντρα στα οποία παραδίδονται οι μετανά-

2. Για την ακρίβεια μη ευρωπαίοι σύμφωνα με την υπηκοότητα και ανάλογα με τη χώρα/καταγωγή εννοούνται οι μη βρετανοί, μη γάλλοι, μη ιταλοί κ.ο.κ. Όταν για πρώτη φορά τη δεκαετία του ‘60 το Ηνωμένο Βασίλειο εισήγαγε ελέγχους σε μετανάστες, η νομοθεσία ήταν διατυπωμένη έτσι ώστε τα παιδιά και τα εγγόνια βρετανών εποίκων από τις πρώην αποικίες να μπορούν να ταξιδέψουν στη Βρετανία, όχι όμως και οι καταδικασμένοι ιθαγενείς.

3. “Μη ευρωπαίος” με την έννοια που αναφέρθηκε στη σημείωση 2. Από εδώ και πέρα για χάρη συντομίας θα σημαίνει απλά “μετανάστης”, εφόσον δεν αναφέρεται κάτι άλλο. Παρεμπιπτόντως οι υστερικοί που μιλάνε για “σύνορα εκτός ελέγχου” θα μπορούσαν να ισχυριστούν προς υπεράσπιση των απόψεών τους ότι δε μιλάνε μόνο για τους “μη ευρωπαίους”, αλλά για

το σύνολο των μετανάστων. Όμως σχεδόν ποτέ δεν θα ακούσει κανείς απ’ αυτούς ότι γάλλοι, γερμανοί ή νεοζηλανδοί που κατάγονται από τη Βρετανία πρέπει να διωχθούν. Ανταυτού απαιτούν ότι η καταπίεση που ξεκινάει από τα σύνορα, και η νομοθεσία η οποία αποκλειστικά και με πρωτοφανή έμφαση αποσκοπεί σε μη ευρωπαίους, πρέπει να είναι ακόμα πιο επιθετική απ’ ότι είναι ήδη.

Έχοντας διαψευστεί από όλες τις στατιστικές και πραγματικές αναφορές, οι αντίπαλοι των μεταναστών αναφέρονται τελικά στην απειλούμενη “κοινωνική συνοχή”. Αυτό λέει πολύ περισσότερα για τις αληθινές απόψεις τους απ’ ότι σχεδίαζαν: μια “κοινωνική συνοχή” βασισμένη στην εθνικότητα είναι μια ρατσιστική φαντασία. Αν ποτέ πράγματι υπάρξει μια τέτοια συνοχή κάπου, θα πρέπει να καταστραφεί με όλα τα δυνατά μέσα.

στες για ενδεχόμενο περιορισμό ή απέλωση). Εντωμεταξύ ο μάρτυς Dr. Abduljalil Sajid, τέως πρόεδρος του συμβουλίου για την ευημερία των μεταναστών (*Joint Council for the Welfare of Immigrants*), συμβούλεψε τους δραπέτες να παραδοθούν. Συνολικά τα μήντια μεταχειρίστηκαν αυτή την ιστορική παράβαση του περιορισμού σαν κανονικό αστυνομικό περιστατικό. Το BBC έκανε εν μια νυχτί σταρ κάποιον Bill Smith, επειδή είχε “συλλάβει”, κλειδώσει και παραδώσει στους μπάτσους έναν πρόσφυγα, που χτύπησε την πόρτα του “ζητιανεύοντας για βοήθεια”. Η ιστορία “πέθανε” όταν 11 (ή ανάλογα με τις πηγές 14) από τους 26 δραπέτες παρέμειναν ελεύθεροι και οι φωτογραφίες τους δημοσιεύτηκαν με σκοπό περαιτέρω συλλήψεις από πολίτες. Η (περιορισμένη) επιτυχία της απόδρασης πρέπει να μετρηθεί μάλλον με βάση τη διαρκή εξαφάνισή της από τη δημόσια αντίληψη, ή τουλάχιστον αντιστοιχεί σ’ αυτήν την εξαφάνιση παρά στην ορατότητα της απόδρασης ως διαφήμιση για τα “δικαιώματα” των μεταναστών.

... και αφετηρίες αυτοοργάνωσης

Η εφαρμογή άμεσων μεθόδων στον άδηλο αγώνα των χωρίς δικαιώματα εξωκοινοτικών⁴ μεταναστών είναι το θέμα του βιβλίου *Αποδράσεις και εξεγέρσεις*, που δημοσιεύθηκε το 2007 από τον Emilio Quadrelli⁵. Περιέχει κυρίως συνεντεύξεις με κόσμο, που δραπέτευσε από ιταλικά “κέντρα προσωρινής παραμονής” (CPTs), δηλ. στρατόπεδα απέλωσης για όσους δεν απελευθερώνονται άμεσα. Οι συνεντεύξεις και τα στατιστικά στοιχεία δείχνουν ότι από τα μέσα του 2005 οι αντιδράσεις των κρατουμένων σχετικά με την κατάστασή τους έχουν αλλάξει. Οι ατομικοί αυτο-ακρωτηριασμοί, η σύσταση μικροσυμμοριών και η βία μεταξύ “εθνικών” ομάδων κρατουμένων αντικαθίστανται σιγά σιγά από βία, η οποία συντονίζεται υπεράνω εθνικών γραμμών ενάντια στους θεσμούς και στους φύλακές τους, κάτι που οδηγεί σε συλλογικά σχεδιασμένες αποδράσεις. Η λίστα των περιστατικών τελειώνει το Νοέμβριο του 2005, αλλά τα ιταλικά μήντια αναφέρουν τακτικά εξεγέρσεις και μαζικές αποδράσεις από τα CPTs χωρίς να τις παρουσιάζουν σαν κάτι ασυνήθιστο ή απροσδόκητο.

Το βιβλίο δε φετιχοποιεί την απόδραση από τις φυλακές, αλλά συνδέει εμπειρικά τα περιστατικά των κέντρων προσωρινής παραμονής με τους μετανάστες *εργάτες/ριες* που έδωσαν συνεντεύξεις. Ως “εργασία” εννοείται κάθε μορφή επίσημης, ανεπίσημης, ημιμόμης και εγκληματικής απασχόλησης, από κανονικές βιομηχανικές εργασίες μέχρι περιστασιακές δουλειές, είτε είναι κάτω από την ίδια στέγη είτε στο δρόμο. Μπορεί κανείς να διαβάσει τις συνεντεύξεις σαν ιστορίες για τη χρήση της “παρανομίας” και της διαστρωμάτωσης των “παράνομων” μεταναστών σύμφωνα με τη “φυλή” με σκοπό την εργασιακή πειθαρχία, και ως σύγκριση για την αποτελεσματικότητα της απόδρασης ή της αντεπίθεσης των μεταναστών. Ιδιαίτερα τονίζεται ο ρόλος των “ηγέτων της κοινότητας” και των δημοσίων εκπροσώπων των μεταναστών κατά τη με-

σολάβηση της “επίσημης” με την “παράνομη” οικονομική κυκλοφορία, με αποτέλεσμα οι ηγέτες να αναπαράγουν σε συνολικό κοινωνικό επίπεδο τη ταξική ιεραρχία τόσο μέσα στις “κοινότητες” όσο και μεταξύ τους. Εξαιτίας μισο-οργανωμένων προσπαθειών αντίστασης οι συνεντευξιζόμενοι μετανάστες είχαν απομονωθεί από την ιταλική πλευρά ή από τα αφεντικά των “εθνοτικών κοινοτήτων”. Για παράδειγμα ένας μαροκινός εργοστασιάρχης “σπονσοράρει” τη νόμιμη είσοδο στην Ιταλία μελών της ευρύτερης οικογενείας του και έπειτα κρατάει τις άδειες παραμονής τους. Επομένως υποδουλώνει αποτελεσματικά την εργασία των μεταναστών στην επιχείρησή του, αν δε θέλουν να πέσουν στα χέρια της τοπικής αστυνομίας που δωροδοκείται απ’ τον ίδιο. Η μεγαλύτερης ηλικίας ρομά “πουλάνε” πότε πότε νεότερους τσιγγάνους στα CPTs σε μια συναλλαγή με το δημοτικό συμβούλιο, για να καθυστερήσουν την καταστροφή του χώρου όπου διαμένουν.

Μετά από την αρχική αδυναμία και απελπισία οι κρατούμενοι διευρύνουν τη συνεργασία και τα σχέδιά τους πέρα από “εθνοτικά σύνορα”. Μ’ αυτόν τον τρόπο παραβιάζουν στο εσωτερικό των CPTs την κρατική εξουσία, η οποία πράγματι επιβάλλεται και με τη βοήθεια της “εθνοτικής διαστρωμάτωσης”. Επομένως πετυχαίνουν μια περαιτέρω εξουσία ελέγχου για την κατάστασή τους. Εκείνοι που τελικά κατάφεραν να δραπετευτούν, λένε στις συνεντεύξεις ότι μετά τη φυγή τους επιβιώνουν στην παρανομία αυτοοργανωμένοι σε μικρές ομάδες και με περιορισμένη σωματική βία, δηλαδή χάρη στις ίδιες μορφές οργάνωσης με τις οποίες δραπέτευσαν.

Οργάνωση “γύρω από την παρανομία”;

Ισχυρισμοί περί συλλογικής αυτοσυντήρησης “εκτός του συστήματος” πρέπει φυσικά να χαιρούν μεγάλης προσοχής, ειδικά όταν οι δραπέτες έχουν περιγράψει λεπτομερώς με ποιο τρόπο οι “εγκληματικές” οικονομικές κυκλοφορίες, που όπως φαίνεται τώρα διασφαλίζουν την ανεξαρτησία τους, εντάσσονται στο “νόμιμο” κεφάλαιο. Όμως μπορούμε εύκολα να φανταστούμε, γιατί ο κόσμος που μιλάει για την *ταρινή* ζωή του προτιμάει να στυλιζάρεται ο ίδιος σαν ήρωας αντί να περιγράψει λεπτομερώς την πραγματικότητα. Πάντως η άποψη αυτών των ανθρώπων, ότι ένας αποτελεσματικός αγώνας όχι μόνο σχετίζεται ελάχιστα με τη δημόσια εμφάνιση, αλλά μπορεί και να κινδυνεύει απ’ αυτήν, είναι σίγουρα εντελώς ρεαλιστική. Όπως ρεαλιστική είναι και η συνειδησή τους για το ότι η μη ορατότητα είναι στην πράξη το κλειδί για την επιτυχία ενός αγώνα.

Κάθε αναφορά σε μια “οργάνωση γύρω από την παρανομία” θα έπρεπε να λαμβάνει υπόψη τα παραπάνω. Όμως είναι δύσκολο

4. Στα ιταλικά *extracomunitari* σημαίνει “κόσμος εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης”.

5. *Evasioni e rivolte*, Agenzia X. Από τον ίδιο συγγραφέα είναι και το άρθρο *Fankurven und Vorstadte - Linke Snobs und radikale Rechte στο Wildcat 77*.

6. National Union of Rail, Maritime and Transport Workers, συνδικάτο εργατών σε σιδηροδρόμους, ναυτιλία και μεταφορές, σύμφωνα με πληροφορίες το ταχύτερα αναπτυσσόμενο συνδικάτο της Μεγάλης Βρετανίας.

να δούμε το πώς θα λειτουργούσε μια τέτοια προσέγγιση, όταν το αίτημα είναι “δικαιώματα” (π.χ. το δικαίωμα σε συνδικαλιστική εκπροσώπηση). “Δικαιώματα εντός της παρανομίας” παραμένουν ένα οξύμωρο σχήμα, μια αντίφαση καθεαυτή, αδιάφορο το πόσο μακριά εκτείνει κανείς τις έννοιες. Διότι τα “δικαιώματα” πρέπει εξ ορισμού να *εκτιμούνται σε νόμους*, και οι νόμοι να τίθενται σε ισχύ *δημοσίως*. Κι αυτό δεν είναι λεπτολογία. Δυστυχώς μπορούμε εύκολα να φανταστούμε τις (τουλάχιστον από τη μεριά ακτιβιστών αθελήτες) συνέπειες, σε περίπτωση που υπό την προστασία των συνδικάτων κάποιοι παράνομοι εργάτες θα δικαιούνταν περιορισμένα νομικά δικαιώματα, σε συνθήκες που θα διατηρούσαν τελικά τη θέση τους ως “παράνομους μετανάστες”. Οι αναφερόμενοι εργάτες δεν θα είχαν πλήρη δικαιώματα (να κινούνται όπου θέλουν, να συνασπίζονται, να εργάζονται όπου θέλουν και να σταματάνε τη δουλειά όποτε θέλουν), τα οποία θα χρειάζονταν για μια ανεξάρτητη, από κοινού ή ατομική άμυνα ενάντια στους εκβιασμούς των αφεντικών τους. Προς τούτο τα νέα νομικά “δικαιώματα” θα επέφεραν ασφαλώς νομικές “υποχρεώσεις”, και πιθανόν να εξαναγκάζαν τους εργάτες στο να γίνουν θεσμικά ορατοί. Έτσι θα έχαναν το τελευταίο δικαίωμα επιλογής να κάνουν πίσω μπροστά σε ανυπόφορες εργασιακές συνθήκες και στην απειλή της αστυνομίας, η οποία διατηρεί την εξουσία της πάνω στους μετανάστες. Πράγματι η εξάρτηση και η διαστρωμάτωση στο εσωτερικό των κατώτατων και περισσότερο εκμεταλλεζόμενων εργατικών στρωμάτων ενισχύεται μέσω αυτού του εξαναγκασμού. Οι “ευτυχισμένοι” ημι-νόμιμοι θα είχαν έναν καινούργιο φύλακα-σπόνσορα μέσα στο συνδικάτο, ενώ εκτός της προστατευτικής ομπρέλας του θα έπεφταν ξανά σε μια δήθεν αδυναμία. Ταυτόχρονα μεταξύ των ημι-νόμιμων και των απλά ακόμη παράνομων μεταναστών θα προέκυπτε μια νέα ιεραρχική διάσπαση. Κάτι που θα οδηγούσε σε έναν ακόμη περισσότερο απελπισμένο ανταγωνισμό μεταξύ των εργατών/ριών - πάνω στον οποίο ακουμπάει όλο το σύστημα.

Ένας ριζοσπαστικά διαφορετικός τρόπος αντιμετώπισης

Η προβληματική της καμπάνιας για “συνδικαλιστικά δικαιώματα” και η αναγκαία κριτική στη συνήθεια, να μετράνε την αγωνιστικότητα των μετα-

ναστών με βάση το βαθμό της συνδικαλιστικής τους οργάνωσης, δε σημαίνουν ωστόσο ότι κάθε ενέργεια εργατών οργανωμένων σε συνδικάτα είναι αυτομάτως άχρηστη ή αντιπαραγωγική. Το καλοκαίρι του 2007 η περιφερειακή οργάνωση του συνδικάτου *RTM*⁶ στο Finsbury Park κάλεσε μια συνδικαλιστική διάσκεψη κατά των μεταναστευτικών ελέγχων που πραγματοποιούνται στο Λονδίνο, αφού πρώτα είχε οργανωθεί μια παρόμοια συνάντηση στο Λίβερπουλ στα τέλη Μαρτίου. Η προτεινόμενη ημερήσια διάταξη περιελάμβανε το σπόρο ενός ριζικά διαφορετικού τρόπου αντιμετώπισης. Μεταξύ άλλων θέματα ήταν: “Πώς μπορούμε να εμποδίσουμε τη διαλογή των μεταναστών από τους επιχειρηματίες και τις ερωτήσεις για τα χαρτιά τους;”. “Η Αντίσταση αντί τυφλής υπακοής”, δηλαδή η οργανωμένη άρνηση να καταγγέλουμε τους “παράνομους” μετανάστες, για να μη μπορεί το κράτος να τους αφαιρεί το οποίο στήριγμα και να τους απελαύνει. Στο μέλλον θα γίνει σημαντικότερο από ποτέ, εργάτες που βρίσκονται πιο ψηλά στην ιεραρχία να μη συνεργάζονται με τους ελέγχους, αφού το κράτος αρχίζει να μεταβιβάζει στους επιχειρηματίες την ευθύνη για την επιβολή αυτών των ελέγχων. Οι “νόμιμοι” απασχολούμενοι αυτών των επιχειρήσεων θα οφείλουν να κάνουν τη βρώμικη δουλειά της επιτήρησης και της ρουφιανιάς. Αυτή η νέα κρατική στρατηγική στρέφεται συμπληρωματικά ενάντια σε καμπάνιες για “δικαιώματα”, διότι σύμφωνα με το νέο νόμο εργάτες που δε θα συνεργάζονται, θα ενεργούν και παράνομα. Κάτι που βρίσκεται σε πλήρη αντίθεση με μια (αγαθοεργή) χρήση των προσωπικών προνομίων τους για χάρη των μεταναστών που κινδυνεύουν. Για να συγκρουστούν με τη νέα κατάσταση, οι εργάτες πρέπει να προετοιμαστούν για *τη δική τους* άμυνα. Διότι όπως σωστά υπέδειξαν συνδικαλιστές ακτιβιστές, το “κράτος δεδομένων” χρησιμοποιήθηκε πρώτα για τον αστυνομικό έλεγχο της μεταναστευτικής εργατικής δύναμης και τώρα επεκτείνεται, με σκοπό να επιτεθεί στα τελευταία απομεινάρια ελευθεριών και εισοδήματος, που απολαμβάνει η ευρύτερη εργατική τάξη με “παράνομο και αντικοινωνικό τρόπο”.

Αυτή η (δυναμική) διαδικασία συνειδητοποίησης θα μπορούσε να αποτελέσει ένα βήμα στην κατάργηση της απομόνωσης των “παράνομων” μεταναστών.

Το έντυπο που κρατάτε στα χέρια σας κυκλοφορεί άτακτα εδώ και έντεκα χρόνια μετρώντας ήδη πάνω από 30 εκδόσεις, άλλοτε ως κανονικό (αριθμημένο) τεύχος με δικά μας κείμενα και άλλοτε με τη μορφή ειδικής έκδοσης αποτελούμενη από μεταφράσεις. Θα το βρείτε σίγουρα στο Αυτοδιαχειριζόμενο Στέκι Περιστερίου -Καρυάτιδος 166 πλ. Δέγλερη, στο βιβλιοπωλείο της κατάληψης της Λέσχης Κατασκόπων του 21ου Αιώνα - Φερρών 30 και Φυλής πλ. Βικτωρίας, στο Αυτοδιαχειριζόμενο Στέκι της Νομικής, καθώς και σε τραπεζάκια διαφόρων εκδηλώσεων. Και για να μην ξεχνιόμαστε, ο αστικός τομέας είναι ένα έντυπο που προέρχεται από τις πολεμικές αστικές συνθήκες της καθημερινότητάς μας και ουδεμία σχέση έχει (παρά μόνο εχθρική!) με την αστική τάξη ή τους αστακούς. Ωστόσο τα όπλα της κριτικής απαιτούν όπως πάντα η σκέψη μας να είναι οπλισμένη σαν αστακός!

